

KALLIO

peruspalvelukuntayhtymä

Sosiaalihuoltolain mukaiset
liikkumista tukevat palvelut

SOVELTAMISOHJEET

Sisällys

1. YLEISTÄ.....	3
2. KULJETUSPALVELUN LAAJUUS.....	3
3. MYÖNTÄMISEN KRITTEERIT.....	4
4. HAKUMENETTELY JA PALVELUTARPEEN ARVIOINTI.....	4
5. PÄÄTÖKSENTEKO	5
6. PALVELUN SISÄLLÖN MÄÄRITTELY	5
7. TAKSIKORTILLA MAKSAMINEN	5
8. ASIAKKAAN OMAVASTUUOSUUS JA MUIDEN MATKUSTAJIEN MAKSUT TAKSIA TAI INVA-TAKSIA KÄYTETTÄESSÄ	5
9. OLOSUHTEIDEN MUUTOKSET.....	6
10. YHTEYSTIEDOT JA HAKEMUSTEN PALAUTUKSET.....	7

1. YLEISTÄ

Liikkumista tukevia kuljetuspalveluja voidaan järjestää sosiaalihuoltolain (2014/1301) ja vammaispalvelulain (1987/380) nojalla.

Esteetön ja toimiva julkinen liikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen. Sosiaalihuoltolain mukaista liikkumisen tukea järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimiseen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi, jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain perusteella järjestettäviin palveluihin.

Liikkumisen tuen palvelun tavoitteena on järjestää sellaisia liikkumista tukevia palveluita, jotka mahdollistavat itsenäisen asumisen ja omatoimisen selviytymisen päivittäisistä toiminnoista.

Liikkumisen tukea voidaan järjestää eri tavoilla. Ensisijainen tapa järjestää liikkumista tukevia palveluja on toimiva palveluliikenne ja kutsutaksi. Sosiaalihuoltolain 23 § mukaisesti liikkumisen tukea voidaan toteuttaa julkisen liikennevälineen käytön ohjatulla harjoittelulla, saattajapalveluna tai ryhmäkuljetuksena. Henkilöillä, joilla on huomattavaa toimintakyvyn alentumista ja muita erityisvaikeuksia, voidaan järjestää yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella taksi- tai invataksikuljetuksena julkisen liikenteen taksojen mukaisesti.

2. KULJETUSPALVELUN LAAJUUS

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu on määrärahasidonnainen palvelu, joka perustuu palvelutarpeen arviointiin. Palvelua myönnetään palvelukriteereiden täyttyessä. Palvelun tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon muun muassa sosiaalihuoltolain 11, 12 ja 21 §, joiden mukaisesti palvelua kohdennetaan sitä eniten tarvitseville. Liikkumisen tuen laajuus riippuu asiakkaan arvioidusta yksilöllisestä tarpeesta.

Peruspalvelukuntayhtymä Kalliossa sosiaalihuoltolain mukaisella liikkumista tukevalla palvelulla tuetaan erityisesti niitä henkilöitä, jotka eivät vielä ole palveluasumisen tarpeessa. Palvelulla tuetaan kotiin vietäviä palveluja, itsenäistä asumista ja ehkäistään palveluasumiseen siirtymistä.

Kunta voi järjestää kuljetukset parhaaksi katsomallaan tavalla, määrittellä matkojen määrän, pituuden ja asiakkaalta perittävät maksut.

Kuljetuspalveluja myönnetään asiakkaan vakituisen asuinkunnan (Alavieska tai Nivala tai Sievi tai Ylivieska) alueella maksimissaan kahdeksan (8) yhdensuuntaista, siis neljä (4) meno-paluumatkaa kuukaudessa yksilölliseen tarpeeseen perustuen. Kuljetusmatkat asiakas saa käyttää asiointimatkoihin ja muihin jokapäiväiseen elämään kuuluviin matkoihin. Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetusmatkoja ei saa käyttää muun lain nojalla myönnettäviin matkoihin kuten sairaus- yms. matkoihin, joihin saadaan korvausta KELA:lta.

3. MYÖNTÄMISEN KRITEERIT

Kuljetuspalvelu myönnetään määräajaksi.

Hakijalla tulee olla kotikuntalainen mukainen kotikunta peruspalvelukuntayhtymä Kallion alueella, jossa hän tosiasiallisesti asuu (Alavieska tai Nivala tai Sievi tai Ylivieska). Kuljetuspalvelua voidaan erityisen perustellusta syystä ja yksilöllisen palvelutarpeen mukaan myöntää asiakkaan kotikunnan lähikuntaan. Asiakkaan saadessa kielteisen päätöksen vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta voi viranhaltija sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluperusteiden täytyessä pyytää asiakkaalta suostumuksen käsitellä asia sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntäminen perustuu siihen, että hakija täyttää ensisijaisesti palvelukriteerit:

- hakijalla on toimintakykymittarin tai lääkärin lausunnon mukaan ikääntymiseen, vamman tai sairauden mukanaan tuomaa pitkäaikaista ja huomattavaa toimintakyvyn alentumista sekä liikkumisvaikeuksia, mutta hän ei ole liikkumisensa suhteen vaikeavammainen.
- kuljetuspalvelu edistää hakijan itsenäistä selviytymistä arjessaan sekä kotona asumista.
- sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua myönnetään erityisillä perusteilla taksilla tai invataksilla, mikäli asiakas terveydellisistä syistä johtuen ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai palveluliikennettä tai muuten selviytyä asiointimatkoista.
- sotainvalideille ja -veteraaneille myönnetään kuljetuspalvelu.
- kuljetuspalvelua voidaan myöntää yksilöllisen tarpeen mukaan saattajapalveluna.

4. HAKUMENETTELY JA PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

Kuljetuspalvelu on haettavissa koko vuoden ajan Kuljetuspalveluja haetaan kirjallisesti Peruspalvelukuntayhtymä Kallion [www](http://www.kallio.fi) -sivuilla olevalla palveluhakemuslomakkeella. Hakemuksen täyttää hakija itse tai hänen valtuuttamansa henkilö. Hakulomakkeeseen tulee kirjata hakemuksen täytössä hakijaa avustaneen henkilön nimi ja yhteystiedot.

Hakemuksesta tulee ilmetä saattajan tarve.

Hakemus sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta kuljetuspalvelusta (alle 65 -vuotiaat) lähetetään vammaispalvelun sosiaalityöntekijälle tai sosiaaliohjaajalle ja muilla (yli 65 -vuotiaat) kotihoidon palveluneuvontaan.

Tarvittavat liitteet:

Pyydettäessä hakijan tulee toimittaa asiantuntijan kirjoittama lausunto hakijan vamman tai sairauden vaikutuksesta liikkumiseen sekä toimintakykyyn joka päivisissä toiminnoissa. Asiantuntijan kirjoittamalla lausunnolla osoitetaan erityisesti ikääntymiseen liittyvä vamma

ja/tai sairaus sekä toimintakyvyn este, joka rajoittaa hakijan mahdollisuutta käyttää yleisiä liikennevälineitä.

Liitteitä ei tarvita, mikäli em. tiedot ovat päätöksentekijän käytettävissä palvelutarpeen arviointia tehdessä, eikä toimintakyvyssä ole tapahtunut muutoksia.

5. PÄÄTÖKSENTEKO

Hakemus voidaan käsitellä ennen päätöksentekoa moniammatillisessa työryhmässä, asiakkaan luvalla. Mikäli asian käsittelyyn moniammatillisessa työryhmässä ei ole lupaa, viranhaltija tekee päätöksen käytettävissään olevilla tiedoilla.

Asiakas saa viranhaltijan tekemän kirjallisen päätöksen muutoksenhakuohjeineen. Palvelutarve tarkistetaan aina, kun asiakkaan olosuhteet muuttuvat (esim. asumismuoto muuttuu).

6. PALVELUN SISÄLLÖN MÄÄRITTELY

Sosiaalihuollon liikkumista tukevissa palveluista ensisijaisia ovat kuntien tukemat palveluliikenne ja kutsutaksi. Mikäli erityistarpeista johtuen hakija ei voi niitä käyttää, voidaan kuljetus sosiaalihuoltolain mukaisesti myöntää yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella joko ryhmäkuljetuksena tai yksilökuljetuksena taksilla tai invataksilla.

7. TAKSIKORTILLA MAKSAMINEN

Asiakkaat, joille on myönnetty oikeus käyttää henkilötaksia tai invataksia, hankitaan taksikortti. Taksikortti on henkilökohtainen maksuväline ja siitä tulee huolehtia sen mukaisesti. Korttia ei saa luovuttaa toisen henkilön käyttöön tai hallintaan. Kortilla voi maksaa vain sellaisen kyydin, jossa kortinhaltija on ollut mukana. Kortin avulla asiakas tunnustetaan autossa. Kortilla on tiedot asiakkaan käytössä olevista matkaoikeuksista, omavastuun suuruudesta sekä saattajaoikeudesta. Kuljettaja lukee taksikortin auton maksupäätteessä ennen matkan alkua, jolloin tarkistetaan jäljellä olevien matkaoikeuksien määrä. Matka maksetaan lukemalla kortti uudelleen auton maksupäätteessä. Väärinkäytösten ilmaantuessa kortti voidaan mitätöidä korttijärjestelmässä, jolloin se muuttuu käyttökelvottomaksi.

Jos taksikortti katoaa, on siitä ilmoitettava välittömästi Peruspalvelukuntayhtymä Kallion vammaispalveluun tai kotihoidon palveluneuvontaan. Uudesta kortista voidaan veloittaa kortin hankinnasta ja käsittelystä Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolle aiheutuneet kustannukset.

Jos kuljetuspalveluja käytetään sitoumuksen ja ohjeiden vastaisesti, on seurauksena taksikortin käytön keskeyttäminen tai lakkauttaminen. Ohjeiden vastaisen tai vilpillisen toiminnan seurauksena korvatut matkakustannukset peritään takaisin.

8. ASIAKKAAN OMAVASTUUOSUUS JA MUIDEN MATKUSTAJIEN MAKSUT TAKSIA TAI INVA-TAKSIA KÄYTETTÄESSÄ

Asiakkaalle myönnettävät matkaoikeudet ovat yhdensuuntaisia matkoja. Yhdensuuntainen matka on yhtäjaksoinen matka, joka päättyy eri osoitteeseen, kuin mistä se on alkanut.

Taksikortilla maksetaan erikseen jokainen yhdensuuntainen matka matkan pääteosoitteessa. Esimerkiksi matka kotoa kauppaan on yksi yhdensuuntainen matka. Paluu takaisin kotiin on toinen yhdensuuntainen matka. Odotusajan korvaa asiakas itse.

Asiakas maksaa omavastuuosuuden kuljetuksen yhteydessä ajoneuvossa. Omavastuuosuudet ovat kulloinkin voimassa olevan joukkoliikenteen yksittäisen lipun hinnan verran. Omavastuuosuus tarkistetaan kerran vuodessa.

- Yhdensuuntaisesta matkasta peritään linja-autotaksan mukainen omavastuuosuus, jonka asiakas suorittaa itse kuljettajalle

Kilometrit	Omavastuuosuus
0-6	3,30 euroa/ yhdensuuntainen matka
yli 6-9	3,60 €
yli 9-12	3,90 €
yli 12-16	4,70 €
yli 16-20	5,50 €
yli 20-25	6,10 €
yli 25-30	6,80 €

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio ei korvaa taksin odotusaikaa. Matkan alussa tai sen pääteosoitteessa tapahtuva odotus ei sisälly matkan hintaan, vaan asiakas maksaa odotuksen itse.

- Myönnetyt matkat tulee käyttää kalenterikuukauden aikana, eikä niitä voi siirtää seuraaville kuukausille.

9. OLOSUHTEIDEN MUUTOKSET

Kuljetuspalveluja saavan henkilön on ilmoitettava päätöksen tehneelle viranhaltijalle kaikista muutoksista (esim. toimintakyvyn muutokset, yhteystietojen muutokset, muutto toiselle paikkakunnalle, pitkäaikaishoitoon siirtyminen). Kuljetuspalvelupäätös tarkistetaan, jos muutokset sitä edellyttävät. Kun asiakkaan kuljetuspalvelujen tarve on lakannut, kuljetuspalvelupäätös lakkautetaan ja taksikortti palautetaan Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kotihoidon palveluneuvontaan tai vammaispalveluun.

10. YHTEYSTIEDOT JA HAKEMUSTEN PALAUTUKSET

Alle 65- vuotiaat (Alavieska- Ylivieska)

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
Vammaispalvelun sosiaalityöntekijä p. 044 4419 5731
Vierimaantie 5, 2. kerros
84100 YLIVIESKA

Alle 65- vuotiaat (Nivala- Sievi)

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
Vammaispalvelun sosiaalihjaaja p. 044 419 6890
Kalliontie 15
85500 NIVALA

Yli 65- vuotiaat

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
Sosiaalityöntekijä p. 044 419 6102
Kotihoidon palveluneuvonta
Ratakatu 1
84100 Ylivieska

Palvelusta voi myös tiedustella kotihoidon palveluneuvonnan palveluohjaajalta
p. 044 419 5541 klo 12 – 14

Asiaa koskevat säädökset:

- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Sosiaalihuoltoasetus 607/1983
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992
- Vammaispalvelulaki 380/1987